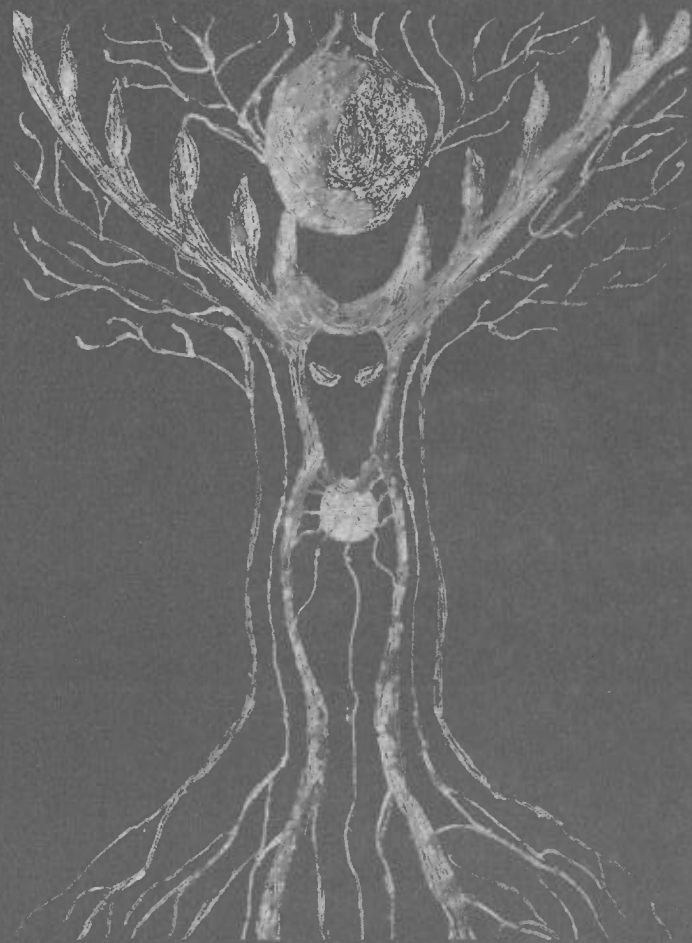

Patrubány Miklós

Gyűjtatlan gyulladjék

Gondolatok a 2004. december 5-i
népszavazási kísérletről

Patrubány Miklós:
Gyűjtatlan gyulladjék
Gondolatok a 2004. december 5-i
népszavazási kísérletről

PATRUBÁNY MIKLÓS, 2005

© Patrubány Miklós, 2005

A borítót Zsigmond Emese és Patrubány Csilla tervezte

A szöveget Rácz Anikó gondozta

•

Minden jog fenntartva, beleértve a bárminemű eljárással való sokszorosítás jogát is

ISBN 963 229 036 4

Kiadja: Patrubány Miklós

Előkészítette és nyomta a Timp Kft.
1027 Budapest, Vitéz u 5-7.
Tel: 36 1 225-1004; 450-2088
www@timp.hu / kiado@timp.hu
Felelős vezető: Cseh Tibor ügyvezető

Előszó

Egy évvel a külhoni magyarok magyar állampolgárságáért kezdeményezett népszavazás után, 2005. december 5-én a Magyarok Világszövetségének tisztikara letette az esküt a Szent Korona színe előtt.

Az évforduló alkalmából ülésezett az MVSZ elnöksége, és megállapította, hogy a türelmi idő, amelyet az év elején a politikai osztály részére megszavazott, letelt. Eltelt egy újabb év, és a magyarországi politikai pártok még most sem szánták rá magukat a külhoni magyarok magyar állampolgárságának visszaállítására. Pedig megtehették volna, hiszen egy évvel korábban a politikailag aktív magyar állampolgárok többsége igennel szavazott.

Mindezek alapján az MVSZ elnöksége kimondta, hogy a türelmi idő leteltének következményei vannak, és kilátásba helyezte egy újabb népszavazás lehetőségét. Az a szitokkampány, amely a Szent Korona színe előtt letett eskünket és a lehetséges újabb népszavazás bejelentését követően a Magyarok Világszövetségét és személy szerint engem ért, elodázhatalanná tette azoknak a gondolatoknak és dokumentumoknak az egybegyűjtését és könyv formájában való kiadását, amelyek a népszavazási folyamat során születtek, és amelyek alkalmasak ennek a bonyolult, a politikum által tudatosan eltorzított ok-okozati összefüggésnek a megvilágítására.

A könyv alapját az első fejezetben olvasható összegző elemzés képezte, amelyet teljes egészében ismertettem az MVSZ 2005. tavaszán ülésező Küldöttgyűlésén, és amelyet Szövetségünk legfőbb döntéshozó testülete szavazatával magáénak vallott. E körön kívül kevesen ismerhették meg *A december 5-i népszavazási kísérlet, avagy Befejezetlen rendszerváltás Magyarországon* című írást, mert igényt tartott rá Magyarország politikai évkönyve is. Az évkönyv az idén szokatlanul későn jelent meg, és elemzésem ugyan szerepel tartalomjegyzékében, de napvilágot mégsem látott, mert a szerkesztők jobbnak látták nem kinyomtatni, hanem az évkönyv CD-n kiadott elektronikus mellékletére terelni. Így hát, Kedves Olvasó, nagy valószínűséggel állítható, hogy Ön az elsők közé tartozik, akik a népszavazás kezdeményezőjének legmélyebb, összegző gondolatait megismerhetik.

A második fejezet azokat a népszavazási eseteket, esettanulmányokat, elemzéseket tartalmazza, amelyek a Magyarok Világszövetségének elnökségét arra a következtetésre juttatták, hogy kimondja: a Magyarországon hatályos választási eljárásról szóló törvény

teljességgel alkalmatlan arra, hogy segítségével demokratikus választásokat, vagy demokratikus népszavazást lehessen tartani. Ez a megállapítás alapozta meg a fejezet címét is: *Alkotmány- és törvénysértések árjában, avagy A semmibe vett népfelség, a választási eljárás visszasságai*. A fejezetben közzé teszek olyan az írásokat is, amelyek MVSZ közleményekként jelentek meg, de amelyeket nem jómagam, hanem tisztségviselő társaim fogalmaztak meg. Ők név szerint szerepelnek. Rajtuk kívül meg kell említenem azokat, akikkel tanácskozva születtek az általam írt elemzések, és akiknek munkájukért ezúton is köszönetet mondok: Rácz Sándor, Herpai Sándor, Újlaky Ilona és Rácz Anikó.

Könyvem leghosszabb, harmadik fejezete a *Felkelés a közjóért* címet viseli, és időrendi foglalatát adja azoknak a leglényegesebb eseményeknek, amelyek 2002. december 23-át, azt a napot követően történtek, amikor a magyarországi politikai osztály egy szinte zugban végrehajtott alkotmánymódosítással hosszútávon eldöntötte Magyarország és a magyar nemzet sorsát. Így esik, hogy könyvem utolsó, negyedik fejezetének utolsó írása nem más, mint az az elemzés, amely *Miért Nem? avagy Igen, de nem így!* cím alatt egy másik népszavazás, a 2003. április 12-i, Magyarország EU csatlakozásról szóló népszavazást megelőzően kifejtett álláspontunkat indokolja meg.

Mert azt mindenkinek tudnia kell, hogy a külhoni magyarok magyar állampolgárságának visszaállításáról szóló népszavazást, a magyar politikai osztály tizenöt éves mulasztásán túl, végső soron a Magyarország európai uniós csatlakozását eldöntő népszavazás tette elodázhatatlanná.

Köszönetet mondok minden magyar testvéremnek, akik támogatták a magyar állampolgárság kérdésében kezdeményezett népszavazás létrejöttét, és akik megpróbálták az IGEN-eket ügydöntő erejűvé tenni. Köszönetet mondok a kihívást vállaló tisztségviselő és tisztviselő társaimnak.

Végül, de nem utolsó sorban, ezúton köszönöm meg feleségemnek Emesének és gyermekeinknek, Miklósnak, Csillának és Annának tevőleges segítségüket, és mindvégig kitartó, bátorító támogatásukat, amellyel e nehéz évek küzdelmeit és megpróbáltatásait elviselhetővé tették számomra. Köszönöm azt is, hogy a borító megtervezésével megadták a végső lökést ahhoz, hogy e könyv megjelenjék.

Budapest-Kolozsvár, 2005. december 23-án

A szerző

Egy évvel a népszavazás után

Mindenható Istenünk segedelmével és a Csíksomlyói Szűzanya oltalmában cselekedve, 2004. december 5-én a Magyarok Világszövetsége a magyar nemzet egységének helyreállítására indította népünket.

Az egy évvel ezelőtti népszavazást megelőzően valamennyi egyházunk, az elszakított nemzetrészek szervezetei, a világ különböző részein élő magyar közösségek és a budapesti parlament ellenzéki pártjai egyaránt támogatásra szólították híveiket, a magyarokat. A nemzeti erők között egyetértés alakult ki a népszavazást illetően: az Országgyűlés alkosson törvényt a trianoni békediktátummal elszakított területek magyarjainak magyar állampolgárságáról. Ilyen irányú ígéretet tett 1989-ben valamennyi „rendszerelváltó” párt és szervezet, de megvalósítását az elmúlt 15 esztendőben sem kormányzati, sem ellenzéki helyzetből nem kezdeményezte egyikük sem.

A Magyarok Világszövetsége több éven át következetesen, nyilvánosan, mindenki számára kiszámíthatóan és mindenki számára követhetően cselekedett a világon bárhol élő magyarok magyar állampolgársághoz való jogának biztosításáért. Ugyanígy kezdeményezte a népszavazást is.

A magyarok igen szavazatai győztek, bár számuk nem volt elegendő arra, hogy törvényalkotásra kötelezze a budapesti parlamentet. December 5-e történelmi nap lett. A magyarok magyar állampolgárságának kérdése minden fontos megnyilatkozásnak részévé vált, az egyházak, a sajtó, a magyar közélet és a politikusok számára már megkerülhetetlen. A tavalyi népszavazás és annak hatása minden magyart és magyar közösséget személyesen megérintett. Még a legfőbb közjogi méltóság sem tudta elkerülni, hogy augusztus 20-án erről szólnon.

A tavalyi népszavazáson több mint másfélmillió választópolgár fejezte ki vitathatatlan igényét a külhoni magyarok magyar állampolgárságának törvény általi rendezésére. Ennek ellenére a budapesti parlament egyetlen politikai pártja sem kezdeményezett jogszabályt, sőt, a népszavazáson kifejezett igényeknek megfelelő törvénymódosítást sem támogatta. A Magyarok Világszövetsége figyelemmel követte az állampolgársági törvény módosítását, illetve szakemberek bevonásával kereste az állampolgárság rendezésének további jogi eszközeit. A Restitutio in integrum, avagy törvényt a

külhoni magyarok magyar állampolgárságáról című konferencia felfedte, hogy a délvidéki magyarok ma is magyar állampolgárok.

A világon példátlan az a magyarellen es eljárás, ahogyan a budapesti hatalom megtagadja az 1941-1945 között Délvidéken született magyarok magyar állampolgárságának igazolását. Pedig ők Magyarországon születtek, magyar állampolgárként!

Ennek tudatában, és ennek ellenére évfordulós megemlékezések hosszú sorát szervezik még azok is, akik egy évvel ezelőtt akadályozták a népszavazási kezdeményezést. Négy párti jelenléttel és államfői védnökséggel ünnepelnek. A négy párti törvény helyett üres négy párti fesztivizmust kínálnak a magyaroknak.

A Magyarok Világszövetsége, a tavalyi népszavazás értékelését követően tett ígéretéhez híven, egy esztendő elteltével, 2006-ban, amennyiben a budapesti parlament nem alkot törvényt a magyarok magyar állampolgárságának biztosításáról, ismét népszavazást kezdeményez.

Mindezek tudatában, 2005. december 5-én napkeltekor szövetségi szinten választott tisztségviselőink a Szent Korona előtt megerősítik esküjüket, amelyet nemzetünk szolgálatára vállalt tisztségükbe történt megválasztásukkor tettek.

A magyarságért végzett munkánk örömeivel és a magyar élet iránti bizakodással,

Budapesten, 2005. december 4-én,

A Magyarok Világszövetsége
Elnöksége

A december 5-i népszavazási kísérlet avagy Befejezetlen rendszerváltás Magyarországon

A december 5-i népszavazási kísérlet

Prológus

A Szabad Demokraták Szövetségének /SZDSZ/ közgyűlése 1989. március 19-én majd április 16-án, a budapesti Corvin filmszínházban elfogadta *A Rendszerváltás Programja* című 150 oldalas dokumentumát, melyet 50.000 példányban kék könyv formájában is kiadott. A kommunista rendszer kegyelemdöfésének szánt dokumentumnak a kisebbségi kérdésről szóló 13. programtézise így szól: *"Minden magát magyarnak valló személy - és az ő jogán családja - legyen jogosult a magyar állampolgárságra."*

Az Ellenzéki Kerekasztal, amelynek meghatározó szereplője az SZDSZ, pár hónappal később, 1989. augusztus 3-án kiadott Nyilatkozatában így fogalmaz: *"Alkotmányba kell foglalni a magyarok kettős állampolgárságának lehetőségét, annak jogait és biztosítékait."*

Erről az elvi alapról rajtol a rendszerváltás. Ám már a Nemzeti Kerekasztal megfelelkezik a Trianon utáni magyar nemzet legégetőbb kérdéséről, a magyar nemzet szétszakítottságának enyhítéséről. Súlyos mulasztása ez annak a testületnek, amely a nemzeti jelzőt tűzi lobogójára. A rendszerváltás másfél évtizede ennek a mulasztásnak a jegyében zajlik, az egymást váltó kormányok teljes amnéziába esnek, és a külhoni magyarok magyar állampolgárságának visszaállítása sem kormány, sem Országgyűlés szintjén még tárgysorozatra sem kerül. Az pedig, hogy az SZDSZ homlokegyenest szembe helyezkedik saját rendszerváltó ígéreteivel, a pártok diktálta hermeneutikai nyomás következtében, a mély erkölcsi válsággal küszködő magyar társadalomban észrevétlen marad.

Eközben visszatérően kérik a magyar állampolgárság helyreállítását külhoni magyar közösségek, civil szervezetek és egyes politikai mozgalmak is. A Magyarok Világszövetsége /MVSZ/ 1996-ban teszi főfeladatává a kettős állampolgárság kérdését. A magyarországi politikumot azonban – amint az a jelen íráshoz mellékelt *Csak akkor ...* című elemzésben részletesen megismerhető – mindez nem érinti meg. Ez a kőszívű szenvtelen tétlenség, a státusztörvény kilúgozása és Magyarország európai uniós csatlakozása, a Schengen-i vízumkényszer készteti a Magyarok Világszövetségét, hogy utolsó lehetséges eszközként a Magyar Köztársaság legfőbb hatalmát, a népfeliséget

szólítsa meg. Határozata meghozatalakor az MVSZ számol az ügydöntő népszavazásban rejlő alkotmányos lehetőséggel: míg az Országgyűlés csak két-harmados többséggel hozhatná meg a külhoni magyarok által várva-várt törvényt, ügydöntő népszavazás esetén elegendő ehhez az egy-negyedese kisebbség, azaz kétmillió magyar állampolgár igenlő szavazata.

A kormány és a kísértett vetélt népszavazás

Ilyen előzmények után jutottunk el a 2004. december 5-i népszavazási kísérlethez. Első olvasatra meglehetősen tűnhet ez a fogalmazás. Ám ország-világ tudja, hogy ezen a napon Magyarország polgárai nem gyakorolhatták szabadon felségjogukat! Ezen a napon, a kormány sorozatos alkotmány- és jogsértései következtében, a szavazati joggal rendelkező magyar állampolgárok súlyosan megtevéstve járultak az urnákhoz, vagy maradtak éppenséggel távol. Csakis a jogalkotásában is befejezetlen rendszerváltás és jogállamiságunk jelenlegi – évezredes európai történelmükhöz méltatlan –, siralmas állapota tette lehetővé, hogy az Alkotmánybíróság tételesen tiltó határozatai ellenére, a kormány kampánytevékenységet folytathatott az ügyöntő népszavazást megelőző hetekben. A Legfelsőbb Bíróság kimondta: nincs ma hatályos jogszabály Magyarországon, amely tételesen szankcionálná a kormány alkotmányértő kampánytevékenységét.

Hiába kértek a népszavazást kezdeményező civilek ismételt pénzt a népszavazással kapcsolatos tudnivalók kommunikálására. Egyetlen fillért sem kaptak. Jutott ezzel szemben pénz a kormánynak egész oldalas újsághirdetésekre, összeszámolhatatlan sok televíziós sugárzásra, milliós példányszámban terjesztett, félretájékoztató kiadványokra, szórólapokra és óriásplakátokra. A kormány nem érte be a mérhetetlen erőfölénnyel, amellyel a népszavazást kezdeményező, anyagi eszközeitől a politikum által megfosztott Magyarok Világszövetségével szemben rendelkezik. A tájékoztatás örve alatt fékevesztett félretájékoztatásba kezdett, aminek tetten érhető célja, a magyar választópolgárok elbizonytalanítása volt. Elsődleges riogató eszközként a külhoni magyarok csöcselékként való beállítását használták: ha igennel szavaznak, már az első évben Magyarországra szakad 800.000 nincstelen külhoni magyar, akik így veszélyeztetik az idősek nyugdíját, a betegek és rászorulóknak társadalombiztosítását, a munkából élők munkahelyét. Minden családra évente több mint 170.000

forint többletterhet ró az igenek győzelme – hirdetik a kormányoldal hivatalos kiadványai milliós példányszámban. Miután az ellenzék nem cáfolta számításokkal a kormány számsorait, ezt a feladatot is a Magyarok Világszövetségének kellett magára vállalnia. Meg is tette, egy egyetemi tanárokból és jeles szakértőkből álló csoport segítségével, amely az MVSZ felkérése nyomán évek óta a magyar állampolgárság visszaállításának lehetséges következményeit elemezte. Az orvos-politikusokból, közgazdászokból, a szociális- és a munkajog nemzetközi tekintélyű szakértőiből álló csoport konkrét számokkal cáfolta a kormány manipulatív adatait. Ám hiába bizonyította hatástanulmányuk, hogy minden egyes, magyar állampolgárságot nyerő, és ennek birtokában átmenetileg Magyarországon élő család évente több mint egymillió forinttal gyarapítja az államkasszáját. Hiába nyomtatta ki az MVSZ a hatástanulmány legfőbb bizonyítékait kétmillió színes szórólapon. Mindez nem tudta ellensúlyozni a kormány százmillió forintok erejével terjesztett riogatásait, amelyek a szociális ellátó rendszer összeomlásával fenyegettek.

Született félretájékoztató kormánypropaganda a nemzetközi nagypolitika témaköréből is. Az igazságügyi minisztérium és a külügy, miként maga a miniszterelnök is, a Párizsi Békeszerződést, a szomszédos kisantant országok érzékenységet, és az EU-t is szóba hozták az ellenszavazatok alátámasztására, a választópolgárok elbizonytalanítására.

Ilyen előzmények után következett a népfelég gyakorlását nyíltan akadályozó miniszterelnöki gesztus, amelynek következtében végképp nem nevezhető népszavazásnak a december 5-i kísérlet. Alig másfél nappal a szavazás előtt, december 3-án este, a hatalmas nézettségű televíziós vitában Magyarország miniszterelnöke felszólította a választókat, hogy ne menjenek szavazni! Ezzel a választójogról való lemondásra szólító felhívással, amely az újkori demokráciák történetében példa nélkül áll, Gyurcsány Ferenc merényletet követett el a demokratikus jogállam ellen. Csak tűnődni lehet azon, hogy miként hagyhatták ezt szó nélkül az Európai Uniónak a demokráciára és a jogállamiságra kényesen vigyázó politikusai, intézményei?!

Mindezek ismeretében kétség nem fér ahhoz, hogy 2005. december 5-én Magyarország választópolgárai nem gyakorolhatták választójogukat, és az ami történt semmiképpen sem nevezhető a népakarat ügydöntő megnyilvánulásának, legfőnnebb egy arra tett, ám Magyarország kormánya által elvetélt kísérletnek.

Az Országgyűlés, a népakarat és a jogállam

A kommunista rendszer összeomlása után a december 5-i volt az első országos ügyszöntő népszavazás Magyarországon, amelyet nem a hatalom és nem is valamely párt, hanem civil szervezetekben testet öltve maga a nép kezdeményezett. Más szóval, a külhoni magyarok magyar állampolgárságának kérdésében a nép kivette a másfél évtized óta tétlenkedő politikum kezéből a döntés jogát, magához vonva azt.

A Magyar Köztársaság alkotmányának szelleme és az Alkotmánybíróság határozatának betűje szerint, a népszavazás teljes folyamatát, már az aláírások gyűjtésétől kezdve, de azok átadása után mindenképpen, teljes alkotmányos oltalom illeti meg. A képviselői szervek, közöttük elsősorban az Országgyűlés, végrehajtó szerephez kerülnek.

A december 5-én csúcspontjához érő népszavazási folyamatban az Országgyűlés sem állt hivatása magaslatán. Vegyük sorra a történeteket.

Jóllehet, kifejezetten alkotmányos tilalom alá esik a népszavazás folyamatának a népszavazás céljával versengő beadvánnyal való megzavarása, a kettős állampolgárság ügyében kezdeményezett népszavazás folyamatában ez ismételtelen megtörtént.

Alkotmányszértő volt, hogy amikor a Magyarok Világszövetsége 2003 őszén hivatalosan is beindította népszavazási kezdeményezését, az Országgyűlés befogadta, bizottsági vitára, majd a plénum szavazatára bocsátotta a Magyar Demokrata Fórum /MDF/ törvénymódosító indítványát. Az MDF törvénytervezete ekkor mégsem vált a népszavazással ténylegesen versengő beadvánnyá. Ám ez nem az Országgyűlés alkotmánytisztelő magatartásán múlt. Sokkal inkább annak a kormányoldali politikai akaratnak köszönhető, amely ellenezte a külhoni magyarok kedvezményes honosítását, és szavazatával megakadályozta a beadvány tárgysorozatra vételét.

Egy évvel később, 2004. szeptember 20-án az Országgyűlés sokkal súlyosabb alkotmányszértést követett el. Az MDF ekkor újra beterjesztette egy évvel korábban kiszavazott, állampolgársági törvényt módosító indítványát, és az Országgyűlés ezúttal óriási többséggel tárgysorozatra emelte azt. Ennek a meglepő döntésnek súlyossága abból állt, hogy ekkor a népszavazás már küszöbön állt, hisz a közel félmillió támogató aláírás hitelesítése után maga az Országgyűlés elrendelte már a kötelező ügyszöntő országos népszavazást. Tette ezt alig egy héttel korábban, 2004. szeptember 13-án. Az utókor számára, emlékeztetésként fel kell jegyezni, hogy az MVSZ elnöke több levélben

hívta fel az Országgyűlés elnökének, frakcióvezetőinek és a házbizottság tagjainak figyelmét a népszavazással versengő beadvány tárgysorozatra emelésében rejlő alkotmányszértésre. Egyik levelének mellékleteként elküldte azoknak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányszértéseknek a hosszú listáját, amellyel az Alkotmánybíróság szabott – évek óta teljesítetlen – feladatot a T. Háznak. Az MVSZ elnöke arra kérte a képviselőket, hogy semmint a népszavazással versengő alkotmányellenes beadványokra, inkább az Országgyűlés mulasztásainak pótlására fordítsák idejüket. A felszólalásnak, mint látjuk, kevés foganata volt.

A 2004. szeptember 20-án meghozott újabb alkotmányszértő határozatával az Országgyűlés jelentősen befolyásolta a népszavazás menetét és esélyeit. Újból a képviselői politikum kezébe adta azt a kérdést, amelyről a döntést a népfelség korábban magához vonta. A bizottsági munkában, az Országgyűlés plénúmán és a napirend előtti politikai felszólalásokban, súlyos állítások hangzottak el. A népszavazás megakadályozásán, illetve megbuktatásán nyíltan fáradozó politikusok gátlástalanul ócsárolhatták a népszavazás kezdeményezőit. A törvénszértésig fajuló rágalmak kötetlenül hangozhattak el, hiszen sem a népszavazást kezdeményező Magyarok Világszövetsége, sem annak vezetője, e sorok írója, akit legtöbbször támadtak, nem védekezhettek. A média segítségével ezek a rágalmak megtették hatásukat: még jobban elbizonytalanították Magyarország felségjogukat gyakorolni hívott polgárait.

A legsúlyosabb kilengéseket 2004. december 20-án könyvelhettük el, amikor a belügyminiszter és a nagyobbik kormánypárt frakcióvezetője, az elektronikus média többsége által közvetített felszólalásban akadálytalanul szidalmazhatta a népszavazás kezdeményezőjét, azért mert élt alkotmányos jogával, a jogorvoslathoz fűződő alapjoggal, aminek következtében a Legfelsőbb Bíróság elrendelte több mint ezerszáz szavazókörben a szavazatok újraszámolását. Sem az ülésvezető és egyetlen frakcióvezető sem figyelmeztette a magukról megfelelő szónokokat, hogy felszólalásuk alapjaiban támadja a jogállamot.

Nem volt hivatásának magaslatán az Országgyűlés 2005. február 21-én sem, amikor elfogadta a 2004. december 5-i népszavazási kísérletet eredménytelen népszavazásnak minősítő belügyminiszteri és országos választási bizottsági jelentéseket. Elegendő információ állt a T. Ház rendelkezésére – lásd az MVSZ elnökének ez alkalomból írt, és minden

országgyűlési képviselőnek név szerint megküldött, mellékelt levelét –, hogy ne tegye. A korábbi, hasonló határozatokhoz képest példátlan módon, egy független országgyűlési képviselő fel is szólalt a jelentéstervezetek elfogadása ellen.

Ekkor, ezen a napon kellett volna az Országgyűlésnek megállapítania, hogy a kormány félrevezető, alkotmányértő kampányolása miatt december 5-e nem nevezhető a népakarat szabad megnyilvánulásának, a felségjog gyakorlásának. A népszavazási kampány során, panaszt elbírálva, a Fővárosi Választási Bizottság, melynek elnöke az ELTE alkotmányjogi tanszékének vezetője, megállapította, hogy a kormány által folytatott kampány törvény- és alkotmányértő. Ezt a határozatot később az Országos Választási Bizottság, majd fellebbezés nyomán a Legfelsőbb Bíróság is főlülbírálta, megállapítva, hogy joghézag van, mert a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény ugyan tiltja, de nem mond ki tételes szankciót a tiltás megszegője ellen.

Ezek után ki más kellett volna cselekedjék, mint a joghézagokért felelős jogalkotó, az Országgyűlés, amely ráadásul minden népszavazás elrendelője és eredményének elbírálója. Egy hivatása magaslatán álló Országgyűlés ekkor megállapította volna, hogy a népfeltség gyakorlása akadályba ütközött, és elrendelte volna a népszavazás megismétlését.

A közel másfél évig tartó népszavazási folyamat során az Országgyűlés két ízben figyelemre méltó módon teljesítette kötelességét. Először akkor, amikor az elegendő állampolgári aláírás hitelesítése után ellenszavazat és tartózkodás nélkül elrendelte az ügydöntő népszavazást. Másodszor pedig akkor, amikor a népszavazás hajrájában – meglepetésszerűen – megszüntette a választási törvény tételes alkotmányellenességét, lehetővé téve a külföldön tartózkodó magyar állampolgároknak alkotmányos joguk gyakorlását. Igaz, ha arra gondolunk, hogy e törvény szerint egy USA kiterjedésű államban egyetlen helyen a Washington-i magyar nagykövetségen lehet szavazni, akkor azt is kimondhatjuk, hogy ez nem érdemi, hanem csupán látszatzmegoldás volt.

A népszavazásról és a választási eljárásról szóló törvény alkotmányértő voltát e tanulmányhoz csatolt elemzések szemléltetik. A többpártrendszerre alapuló demokratikus jogállam e két sarkalatos törvényének lesújtó volta, ugyancsak felveti a jogalkotó felelősségét.

Az, hogy a nép felségjogát gyakorló, a népszavazási aláírásokat békésen gyűjtő hölgyet, aki ráadásul a kezdeményezők hivatalos,

megkülönböztető öltönyét viselte, 2004-ben Budapesten kommandósok erőszakkal eltávolíthattak, nyolc nap után is látható sérüléseket okozva neki, csak kiegészíti a mai magyar jogállam képét: félúton a diktatúra és a demokrácia között.

Az ellenzék színeváltozásai

A két ellenzéki párt látszólag és kinyilatkoztatva is támogatta az IGEN-ek győzelmét. Igaz, váltakozó meggyőződéssel és eltökéltséggel.

Az MDF botladozásai változékonyabbak, mégis érthetőbbek.

2003. augusztusában, miután a Magyarok Világszövetsége nyilvánosságra hozta, hogy ügydöntő népszavazást kezdeményez, az MDF egy következmények nélküli, parlamenti párthoz méltatlan és az állampolgárok egy jelentős részét tartósan megtévesztő aláírásgyűjtésbe kezdett, a külhoni magyarok magyar állampolgárságáért. A Magyarok Világszövetségének ismételt felszólításai jobb belátásra bírták a pártot amely, miután felelőtlennek nevezte az MVSZ népszavazási kezdeményezését, parlamenti szerepébe visszazökkenve, törvénytervezettel állt elő. Igaz megkésétt vele, mert a már folyamatban levő népszavazási eljárás miatt, mint fennebb láttuk, tárgysorozatára az Országgyűlés csak alkotmányellenesen emelhetette.

Amikor több mint fél évig tartó vizsgálódás után az Alkotmánybíróság zöld utat nyitott a népszavazási aláírásgyűjtéshez, az MDF országos választmánya egyhangú szavazattal elfogadott nyilatkozatban támogatta az MVSZ népszavazási kezdeményezését. Igaz, a választmány elnöke, mielőtt szavazásra bocsátotta a határozattervezetet, kihúzta belőle azt a mondatot, amely az MDF helyi szervezeteit aláírásgyűjtésre buzdította volna. Ennek meg is lett az eredménye: bár értesüléseink szerint egyes megyei szervezetek nagy lelkesedéssel kezdték el az aláírásgyűjtést, az MDF gyűjtötte aláírások száma, a végső számláláskor jelentéktelen maradt. Az MDF elnöke válasz nélkül hagyta az MVSZ elnökének az aláírásgyűjtés hajrájában kelt levelét, amelyben arra kérte a népszavazást támogató ellenzéki párt vezetőjét, hogy gyűjtsék be helyi szervezeteiktől az aláírásokat, és juttassák el a népszavazás kezdeményezőjéhez. Figyelemre méltó kivételt képezett az MDF két budapesti szervezete, az V. és a XII. kerületi, amelyek az országos vezetőségtől függetlenül, és azzal mintegy dacolva, társulási szerződést írtak alá a népszavazást kezdeményező MVSZ-szel, és mindvégig kiemelkedő részt vállaltak a népszavazás sikerre vitelében.

Azzal, hogy a népszavazási folyamatban kétszer is az Országgyűlés asztalára tette a maga versengő törvénytervezetét, az MDF kétségtelenül rontotta a népszavazás esélyeit. A párt következetlen politizálására éles fényt vet az, hogy első nekibuzdulásában azért nem sikerült az Országgyűlés tárgysorozatra emeltetnie javaslatát, mert a T. Ház illetékes bizottságának ülésén, amelyen az előterjesztő nem más mint az MDF frakcióvezetője volt, és ahol mindössze egy szavazaton múlt a tárgysorozatra vétel, nos ezen az ülésen a bizottság mindkét MDF-es tagja hiányzott, és nem is helyettesítette magát, amire egyébként a Házszabály lehetőséget ad. Nincs hír arról, hogy pártjuk törvénytervezetét „kiütő” mulasztásáért a két képviselőnek bűnhődnie kellett volna.

Az ellenzék vezető ereje a FIDESZ Magyar Polgári Szövetség. A FIDESZ MPSZ esete bonyolultabb, és nehezebben követhető.

Miközben a párt elnöke, aki ma az egész ellenzék kétségbevonhatatlan vezére, mindvégig nyíltan támogatólag viszonyult a népszavazási kezdeményezéshez, a párt két igen befolyásos szereplője – egyikük az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, másikuk a nemzetbiztonsági bizottság elnöke – nyíltan és következetesen ellene beszélt, ellene cselekedett. A frakcióvezető és a többi élvonalbeli FIDESZ-es politikus kivárt. Áttörésként hatott a FIDESZ vezérszónokának beszéde az Országgyűlésnek a népszavazást elrendelő, 2004. szeptember 13-i ülésén, amikor mind a pártot, mind frakcióját a népszavazási IGEN-ek egyértelmű támogatójaként jelölte meg. Ezután fokozatosan elhallgattak a népszavazási kezdeményezést ellenző, bíráló hangok, és úgy tűnt, hogy a két évvel korábban még kormányt adó párt a maga teljes súlyával a népszavazási IGEN-ek támogatójává válik. Színleg, a FIDESZ december 5-ig megmaradt ebben a szerepben. Ám politikai vonalvezetésében valamikor november 1. és 10. között jól észlelhető törés következett be. Miközben a párt retorikája változatlanul az IGEN-eket támogatja, egyre gyakoribbá válik a FIDESZ holdudvarához tartozó egyházi és külhoni magyar vezetők körében a népszavazási kezdeményezés bírálata. Felelőtlen, megalapozatlan, elhamarkodott jelzőkkel illetik a népszavazás kezdeményezőit. Rosszat sejtetően elkezdődik a bűnbak „felépítése”.

A legérzékenyebb „műszerként” a Magyarországi Református Zsinat 2005. november 10-11. ülésén elfogadott nyilatkozat jelez. Október 21-én a magyarországi református püspökök még közös, történelmi jelentőségű, fenntartások nélküli nyilatkozatban támogatják a

népszavazás győzelmét. Október 31-én, a reformáció ünnepén a Zsinat elnöke még minden református magyar lelkiismereti parancsává teszi az IGEN-nel való szavazást. Ám november 10-én a Zsinat ülése rossz szájízű, bűnbakkereső vitával kezdődik, amelynek „felelőtlenező” mondata bekerül a zsinati állásfoglalás végső szövegébe.

Körülbelül ebben az időben veti be a FIDESZ leghűségesebb külhoni vazallusát, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség /KMKSZ/ elnökét, aki a Hír tévé nagynézettségű, megismételt műsorában nemtelen támadást indít a népszavazás kezdeményezője ellen. Az MVSZ elnöke hiába tiltakozik, hiába kér helyreigazítást, a Hír tévé nem ad neki szót. A népszavazás kezdeményezőjének tízmilliók sikkasztójaként való címkézése bizonyára nem szolgálta a népszavazás sikerét.

Ha bárki azt hinné, hogy ez a Hír tévé rombolás független lenne a FIDESZ szándékától, elég arra emlékeztetnünk, hogy pár héttel korábban, amikor a FIDESZ elnökének egyórás beszélgetéséből egyetlen mondatot – amely a népszavazás esetleges kudarcának várható következményeit taglalta – kivágtak, majd másnap helyesbítve újra sugároztak, azonnal elbocsátották a televízió fiatal, tehetséges hírigazgatóját. Ha egyszer majd sikerül a hírigazgató azonnali menesztésével végződő konfliktus ok-okozati összefüggéseit és háttérszereplőit megismerni, talán arra is választ kaphatunk, hogy milyen erők, és miért torpedózták meg a FIDESZ népszavazási kampányát.

Ugyancsak a FIDESZ érdekköréhez tarozó Hír tévé nevéhez fűződik egy másik, a népszavazási kezdeményezést jelentősen megzavaró műsor sugárzása. Három héttel az aláírásgyűjtés megkezdése után, csúcsnézettségű időben, egy nagy erővel beharangozott, húszperces beszélgetést sugárzott Duray Miklóssal és egy, az MVSZ vezetésére pályázó személlyel. A műsor szalagcímen is hosszasan hirdetett üzenete – „Négy éve törvénytelenül működik az MVSZ?” – pusztító erejűnek bizonyult: közel két héten keresztül alig érkezett az MVSZ székházába aláírás. Az MVSZ-nek óriási erőfeszítésébe került az aláírásgyűjtésnek a holtpontról való elmozdítása. Később, a népszavazási kampány hajrájában, a Magyar Állandó Értekezlet november végi ülésén Duray Miklós kiigazította a csorbát, mert határozott és tántoríthatatlan fellépésével elérte, hogy minden külhoni magyar párt és a magyarországi ellenzék korábban nem tapasztalt egységben felszólította Magyarországot választóit az IGEN-nel való szavazásra. Az MVSZ az

évek óta ellene folytatott per azonnali visszavonásával honorálta cselekedetét.

Szólnunk kell a FIDESZ Nemzeti Petíciót eredményező aláírásgyűjtéséről is. A népszavazási aláírásgyűjtés elkezdése után két héttel beindított akció jelentős erőket vont el az MVSZ aláírásgyűjtői közül, hiszen az aláírásgyűjtők tábora javarészt a nemzeti oldal önzetlen önkénteseiből állt. Ugyanakkor tény, hogy a petíciózók sok helyen a népszavazásra is gyűjtötték az aláírásokat. Valamennyi politikai párt közül a legtöbbet, de összességében nem többet, mint 50 ezret a közel félmillióból.

A FIDESZ kétarcú népszavazási vonalvezetésének utolsó eleme a jogorvoslat kérdéséhez való viszonyulása. A FIDESZ számára a népszavazás december 5-én, 19.00 órakor befejeződött. A budapesti központból jövet sorra érkeztek az MVSZ kampánystábjához panaszkodó FIDESZ-es szavazatszámológok, mert az általuk felfedezett törvénytörések ellen saját pártjuk nem volt hajlandó jogorvoslati kérelmeket benyújtani. Amikor az MVSZ felvetette, hogy több mint ezer szavazókörben vélhetően felcserélték az IGEN-ek számát a NEM-ekével, akkor ötből öt szavazókörben bizonyítást nyert alapos gyanút fogalmazott meg, amelynek a Legfelsőbb Bíróság a szavazatok újraszámolásának elrendelésével adott helyt. Az ötből két esetre FIDESZ-es szavazatszámológó fellépése nyomán derült fény. Mindkét esetben bebizonyosodott, hogy a kórházprivatizációs kérdésben is felcserélték az eredményt. Tekintettel arra, hogy a kórházprivatizáció kérdésében nem sok hiányzott az ügydöntő küszöb eléréséhez, több mint különös a FIDESZ teljes közönye a felmerülő törvénytöréssel szemben. A legvérmesebb FIDESZ rajongók körében is megütközést és magyarázat-keresést váltott ki az MVSZ által szívósan végigvitt jogorvoslati eljárás nyomán kialakult kép: vajon a FIDESZ miért nem tártá fel ezeket a választási törvénybe kódolt visszaéléseket 2002-ben, amikor a fél ország csalást emlegetett? Nem volt rá képes, vagy nem akarta?

December 5. ellenpontja december 20.

December 19-én az MVSZ elnöke és tiszteletbeli elnöke az alábbi nyílt levelet juttatta el a FIDESZ elnökéhez és frakcióvezetőjéhez, valamint a FIDESZ országgyűlési képviselőihez.

Nyílt levél a FIDESZ Magyar Polgári Szövetséghez

EU alkotmány és kettős állampolgárság

Orbán Viktor elnök úr részére

és

Áder János frakcióvezető úr részére

Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Frakcióvezető Úr!

Karácsony hete kezdődik holnap. Más években ilyenkor a politikai csaták lassan átadták helyüket az ünnepnek. Az idén ez másként van.

Valamennyiünk lelkében még ott vibrál befejezetlenül a magyar nemzet nagy kísérlete: a huszadik században bekövetkezett tragikus szétszaggatásunknak egy ügydöntő népszavazással próbáltunk véget vetni. Győztünk ugyan, de győzelmünk – bár messze még a népszavazás hiteles eredményének kihirdetése – az eddigiek szerint nem bizonyult eléggé fölényesnek ahhoz, hogy a külhoni magyarok magyar állampolgárságának helyreállítását az Országgyűlés számára kötelezővé tegye. A *Restitutio in integrum*, a külhoni magyarok elemi jussának helyreállítása még nem vált kötelezővé. De lehetőségét, politikai legitimitását az Országgyűlés számára mindenképpen megteremtette a december 5-i országos népszavazás.

Miközben magyarok milliói várakozással tekintenek az Országgyűlésre, hátha most végre tárgysorozatára venné a kettős állampolgárság tizenöt éve halogatott kérdését, sokunk meglepetésére az Országgyűlés az Európai Unió leendő alkotmányának ratifikálásába kezdett. És rendkívüli gyorsasággal, már holnapra, Karácsony hétfőjére kitűzte a ratifikáló törvény végszavazását. Jóllehet Magyarország, mint

minden EU tagállam még két évig, 2006. november 1-ig ráérne ezt megtenni.

Ez az EU alkotmány szándékosan mellözi a keresztény értékek említését, amelyek Szent István óta számunkra megkerülhetetlenek, és hallani sem akar a nemzeti közösségek autonómiájáról, amely Trianon óta a magyarok számára nélkülözhetetlen létszükséglet.

Miközben a Tisztelt Ház ennek a számunkra, magyarok számára a fent említett okok miatt kissé idegen EU alkotmánynak ratifikálásán fáradozik, megérkezett „asztalára” egy új törvénytervezet: 2004. december 16-án Körömi Attila, független országgyűlési képviselő benyújtotta T/13449 számú törvényjavaslatát, a Magyar állampolgárságról szóló 1993. évi. LV törvény módosításáról. Ez a törvénytervezet a külhoni magyarok magyar állampolgárságának kérelmekre történő visszaállítására készült. Kimondott célja a történelmi jóvátétel és a jogfolytonosság helyreállítása.

Ezzel az Országgyűlés „asztalán” immár két olyan törvénytervezet szerepel, amelyek elfogadásához mindkettő esetében kétharmados többségre van szükség.

Mind a FIDESZ, mind parlamenti frakciója határozottan támogatja az IGEN szavazatot a kettős állampolgársági népszavazáson. A történelem most ritka lehetőséget kínál fel Önöknek: a FIDESZ országgyűlési képviselő csoportjának kezében van a külhoni magyarok által egységesen kért, kettős állampolgársági törvény kulcsa. Csak használnia kell! Ez a kulcs a kétharmados törvény eszköze, amelyhez az ellenzék támogatása is szükséges, amely a mindenkori kormányt az ellenzékkel való egyeztetésre, kompromisszum keresésére kötelezi. Ma a FIDESZ támogatása nélkül Magyarországon nem lehet kétharmados törvényt elfogadni! Ezért tisztelettel:

Kérjük Önöket, hassanak oda, hogy az Országgyűlés csakis akkor ratifikálja az EU leendő alkotmányát, ha előbb elfogadta a külhoni magyarok magyar állampolgárságát kérelmekre visszaállító törvényt!

Ha valamely, számunkra láthatatlan reálpolitikai érdek arra kényszerítené Magyarországot, hogy huszonhárom EU tagállamot megelőzve, közel két évvel a végső határidő előtt ratifikálja az EU leendő alkotmányát, akkor használják Körömi Attila törvénytervezetét,

és szerezzenek tizenöt év után, sok-millió magyarnak egy különösen boldog Karácsonyt. Úgy ahogy azt a Százak Tanácsa is kéri az Országgyűléstől, a népszavazás után kiadott közleményében.

Ha mégsem lenne kényszerítő körülmény az EU alkotmány korai ratifikálására, akkor kérjük, legyenek tekintettel arra, hogy december 13-án az Alkotmánybíróság 986/H/2004 (XII. 13.) számú határozatában egy – 2003. októberében civil kezdeményezésre született, és az OVB által elutasított – beadványt elbírálva gyakorlatilag kimondta: elképzelhető, hogy ügydöntő népszavazásra bocsátható a következő kérdés: „*Akarja-e Ön, hogy a Magyar Köztársaság ne ismerje el az Európai Unió alkotmányának létrehozásáról szóló nemzetközi szerződés Magyarországra vonatkozó, kötelező erejű hatályát?*” Ami nem más jelent, mint: lehetséges, hogy az EU leendő alkotmányát Magyarországon is népszavazás kell majd ratifikálja, ugyanúgy, mint az EU sok államában, közöttük Franciaországban, Nagy Britanniában, Spanyolországban, Dániában, Írországban és a Benelux államokban.

A Magyarok Világszövetsége, mint a kettős állampolgárság kérdésében elrendelt népszavazás kezdeményezője, a maga által magasra állított mércét jól megközelítő megoldásnak tekinti Körömi Attila országgyűlési képviselő törvénytervezetét, és egy olyan kompromisszumos megoldásnak tartja, amely elfogadása esetén azonnali választ jelenthet sok millió magyar most, a népszavazás kapcsán markánsan kifejezésre juttatott igényére.

A Magyarok IV. Világkongresszusának 1996. májusában hozott határozata óta következetesen vallottuk, hogy még Magyarország EU-csatlakozása előtt, alanyi jogon meg kellett volna adni a magyar állampolgárságot minden magyarnak. Most tisztelettel arra bízgatjuk Önöket, és Önök révén a magyar politikai osztályt: előbb szülessen törvény a kettős állampolgárságról, és azután az EU leendő alkotmányáról.

Budapest, 2004. december 19-én

Rácz Sándor,
tiszteletbeli elnök

Patrubány Miklós
elnök

Az MVSZ vezetőinek levele pusztába kiáltott szó maradt. Ez évi utolsó ülésén, december 20-án az Országgyűlés 322 IGEN, 12 NEM és 8 TARTÓZKODÓ szavazattal elfogadta az EU leendő alkotmányát ratifikáló törvényt. A kettős állampolgárság kérdése szóba sem jött. Csupán Körömi Attila próbált ügyrendi felszólalásban – az Alkotmánybíróság minap hozott határozatára hivatkozva – a ratifikálás halasztása mellett érvelni, ám az ülésvezető Dávid Ibolya, az MDF elnöke kikapcsolta a képviselő mikrofonját.

A FIDESZ frakció döntő többsége, élén Orbán Viktor pártelnökkel igennel szavazott. A frakció hét tagja nemmel szavazott: Deák András, Dr. Latorcai János, Nógrádi László, Dr. Rubovszky György, Dr. Salamon László, Dr. Semjén Zsolt, Soltész Miklós. A frakció nyolc tagja jelen volt, de nem szavazott, közöttük: Áder János, Kövér László és Németh Zsolt.

December 20. azért ellenpontja december 5-ének, mert baljós üzenetet hordoz. Vajon, ha december 5-én ügydöntő szavazat születik, mihez kezdett volna az állampolgársági kérdéssel az Országgyűlés? Vajon akadt volna-e párt mely támogatta volna a külhoni magyarok magyar állampolgárságának törvénybe iktatását?

A sajtó „szabadsága”

Miután a Legfelsőbb Bíróság helyt adott az MVSZ jogorvoslati kérelmének és elrendelte több mint 1.100 szavazóköri eredmények újbóli megállapítását, érezhető volt az Országos Választási Iroda és az általa befolyásolt Országos Választási Bizottság vonakodása attól, hogy az érintett körökben elrendeljék a szavazatok tényleges újraszámolását. Ekkor az MVSZ elnöke nyílt levélben hívta fel az Országos Választási Iroda vezetőjének figyelmét arra, hogy a népszavazás kezdeményezőjének, aki egyben a választási visszasság feltárója is, mi az álláspontja a Legfelsőbb Bíróság határozatának végrehajtásával kapcsolatban. A nyomtatékkal írt levél legfőbb követelése az újraszámolásnak a sajtó nyilvánossága előtt való lebonyolítására vonatkozott.

Egy az MVSZ-től teljesen független hírportál /www.kettosallampolgarsag.hu/ egyik újságírója úgy adott hírt az MVSZ elnökének nyílt leveléről, hogy otrombán sértő megjegyzéseket tett az Országos Választási Iroda vezetőjének személyére. Az említett hírportálon közzétett szövegből ugyan nyilvánvaló volt, hogy a csípős megjegyzések nem az MVSZ elnökének szavai, ez azonban nem

jelentett a magyarországi médiumok számára akadályt, hogy a joggal sérelmezhető mondatokat az MVSZ elnökének tulajdonítsák. Népszabadság, TV2, Index, MTI ... A magyarországi médiumok egymás tollába adták át a hamis hírt. Az MVSZ elnöke hiába tett közzé cáfoló nyilatkozatokat, a botrány egyre dagadt. December 20-án, már ország-világ szeme előtt rágalmazta az MVSZ elnökét az ominózus mondatért országgyűlési felszólalásában Magyarország belügyminisztere.

Ekkor az MVSZ elnöke rendkívüli sajtótájékoztatót hirdetett meg, melyre meghívta a sérelmezett mondat szerzőjét is, aki nyíltan elismerte: ő a mondat szerzője, és maga is kérte az MVSZ elnökének a hamis vád alól való felmentését. A sajtótájékoztatón jelen volt valamennyi számottevő országos médium tudósítója: MTV, TV2, Hír tévé, Duna tévé, MTI, Magyar Rádió, Info Rádió. A cáfolatról szóló hír mégsem jutott el Magyarország polgáraihoz. Az eredmény: kisebb-nagyobb regionális és helyi médiumok egymásnak adták az MVSZ elnökének tulajdonított mondatot. Heteken keresztül ez volt a központi témája az összmagyar sajtónak. Mára alig akad magyar újság, amely az MVSZ elnökét valamilyen módon el ne marasztalta volna, azért a mondatért, amelyet ő maga soha sem mondott! Íme a magyar sajtó „szabadsága”!

Végül engedjen meg a tisztelt olvasó még egy asszociációt a magyar médiumok szerepével kapcsolatban. 2002. december 23-án kora reggel óta attól volt hangos a magyar sajtó, hogy a FIDESZ frakcióvezetője lemondásra szólította fel Magyarország belügyminiszterét, valamely két hónappal korábban az önkormányzati választásokkal kapcsolatban elkövetett, és az Alkotmánybíróság által ez idő tájt megállapított szabálytalanságért. Az egész ország a belügyminiszter választást leste, aki végül bejelentette, hogy esze ágában sincs lemondani. Miközben a médiumok révén az egész ország ezt a „cirkuszt” figyelte, az Országgyűlésben a négy párt csendben és teljes egyetértésben megváltoztatta Magyarország alkotmányát, megkérdőjelezhetetlenül belekódolva az Európai Unió csatlakozásáról szóló ügydöntő népszavazást. Történt mindez egy olyan „négypárti” támogatást élvező cikkellyel, amelynek harmadik mondata ellentmond nyitó mondatának, és amely az ezeréves magyar jogállam szégyene. Két évvel később, 2004. december 20-án az egész magyar elektronikus sajtó a népszavazási jogorvoslatot kezdeményező MVSZ elnököt szapult egy hamisan öneki tulajdonított, ám általa sohasem mondott mondatért. Az

Országgyűlésben a belügyminiszter és a nagyobbik kormánypárt frakcióvezetője egymást túllihegve tették ugyanazt. Miközben a magyar polgárok figyelmét ily' épületesen lekötötték, az Országgyűlés két évvel az előírt határidő előtt csendben megszavazta az Európai Unió alkotmányát. Ugyancsak teljes egyetértésben. Vajon véletlen műve lenne a két eset kísérteties hasonlósága?

Alvó és elavuló magyar állampolgárság

A népszavazási folyamat lezárását követően az MVSZ egy fontos konferenciát szervezett. Címe: *Restitutio in integrum avagy Törvényt a külhoni magyarok magyar állampolgárságának visszaállítására!* A konferencia áttekintette az elmúlt évtized belmagyar küzdelmeit a külhoni magyarok magyar állampolgárságának visszaállításáért, kitekintést adott az európai államok vonatkozó jogalkotására, és ismertette a Magyarországgal szomszédos államokban a kettős állampolgárság bevezetése terén történeteket.

A konferencia, melynek előadásait az MVSZ nagy példányszámban kiadott kötetben ismertette, különleges dolgokat derített ki. A *Restitutio in integrum* konferencia legjelentősebb felfedezése szerint akár egymillióra is tehető azon magyarok száma, akik nem is tudják, hogy magyar állampolgárok: magyar állampolgárságuk él, de alvó állapotban van! A második világháborút megelőző években és ideje alatt az újból Magyarország részévé vált területeken sokan születtek. Ők valamennyien születésükkel nyerték el magyar állampolgárságukat. Felvidék egyes részei és Kárpátalja 1938-ban, Észak-Erdély 1940-ben, Délvidék pedig 1941 után Magyarország részévé vált. Akik 1947, a Párizsi Békeszerződés ideje előtt ezeken a területeken látták meg a napvilágot, magyar állampolgárrá születtek. Magyar állampolgárságuktól őket a kommunista Magyarország évtizedekkel később – Csehszlovákiával, a Szovjetunióval és Romániával kötött kétoldali államközi megállapodások útján –, az esetek döntő többségében az érintettek megkérdezése nélkül fosztotta meg! Ám 1990-ben a Magyar Köztársaság ezeket az államközi megállapodásokat, amelyek tiltották a kettős állampolgárságot, egytől-egyig felmondta. Következésképpen érvényüket kell, hogy veszítsék e szerződések kárt okozó következményei is. A Magyarok Világszövetsége megítélése szerint azok, akik a jelzett időben magyar állampolgárnak születtek, magyar állampolgárságukat a Magyar Köztársaság elnökéhez intézett nyilatkozattal visszanyerik. Ennél egyszerűbb a helyzete az annakidején

Délvidéken születetteknek. Őket ugyanis soha, senki nem fosztotta meg magyar állampolgárságuktól! Vajon milyen indoklással tagadhatja meg tőlük bárki a magyar útlevelet?

Van azonban az alvó magyar állampolgárságnál különösebb is. Valószínűleg egyedülálló magyar találmányként beszélhetünk az elavuló magyar állampolgárságról. Köztudomású, hogy a kommunizmus bukását követően a magyar állam visszaállította mindazok magyar állampolgárságát, akiket külföldre történt menekülésük miatt fosztottak meg attól. Az emigráns magyarok, ha kérték, magyar útlevelet kaptak, mert magyar állampolgárságukat visszaállították. Igen ám, de mint általában szokás, az okmányoknak lejáratí ideje is van. A visszafogadott magyar állampolgárok magyar útlevele is tíz év után lejárt. És ekkor következik Magyarország egyedülálló teljesítménye: ha valakinek lejárt az útlevele, akkor nem válthatott újat, mert előbb bizonyítania kellett magyar állampolgárságát. Nagyszülők, szülők születési, házassági stb. okmányainak bemutatásával. A kommunizmus bukását követően létrejövő rendszerváltó magyar állam egy évtized múltán nem ismeri el a saját maga által kiadott útlevelet a magyar állampolgárság bizonyítékaként! **Aki nem váltott ki idejében útlevelet, annak magyar állampolgársága elavult! Hallatlan, példátlan és döbbenetes!**

Az MVSZ elnökségének 2005. február 18-án hozott határozatai

Az MVSZ elnöksége három hónapos vizsgálódás és a *Restitutio in integrum* konferencia tanulságainak birtokában 2005. február 18-án egész napos ülést szentelt a népszavazás legfontosabb következtetéseinek levonására, a hogyan tovább kérdésének körüljárására. A több mint harminc határozat közül huszonnégyet az Országgyűlés figyelmébe ajánlott. E határozatok gyűjteményét az MVSZ elnöke 2005. február 21-én névre szóló levél kíséretében elküldte az Országgyűlés minden tagjának. /Lásd alább/

A törvények módosítása elodázhatatlan Az MVSZ Elnöksége:

1.1 A népszavazás kitűzését megelőző és azt követően a kampányidőszakban lezajlott eseménysorozat során szerzett tapasztalata alapján meggyőződött arról, hogy a népszavazásról szóló 1998. évi III. törvény több paragrafusa sérti a Magyar Köztársaság alkotmányának a népfelsgre, mint legfőbb hatalmi tényezőre vonatkozó rendelkezéseit. Az alkotmány sértés megszüntetése érdekében az Alkotmánybírósághoz fordul és utólagos normakontroll keretében kéri a sérelmezett paragrafusok hatályon kívül helyezését. Kéri az Országgyűlést, hogy tűzze tárgysorozatára a törvénynek az alkotmányosság szellemében történő módosítását.

1.2 A népszavazás lebonyolítása során, és azt követően, a jogorvoslati eljárások során szerzett tapasztalata alapján, felelőssége teljes tudatában kijelenti, hogy az 1997. évi C., a választási eljárásról szóló törvény /a továbbiakban: Ve./ teljesen alkalmatlan demokratikus népszavazás vagy demokratikus választások megtartására. Utólagos normakontroll keretében kéri az Alkotmánybíróságot, hogy helyezze hatályon kívül a törvényt, és kötelezze az Országgyűlést új törvény megalkotására.

1.3 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, és az állam által az önkormányzatok révén delegált szavazatszámmlálók átvilágítását. Tiltsa el a törvény a szavazatszámmlálói tisztség gyakorlásától az ügynökműlttal rendelkező személyeket.

1.4 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, azért, hogy a szavazatszámmlálók egységes elbánásban részesüljenek. Szűnjék meg a diszkrimináció: minden szavazatszámmláló kapjon azonos összegű tiszteletdíjat, avagy töröljék azt.

1.5 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, azért, hogy a szavazatszámmláló bizottságokba minden érdekelt fél két-két főt delegálhasson.

1.6 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon hogy a törvény rendelje el: A szavazóköri jegyzőkönyv aláírásával a szavazatszámmláló bizottságok tagjai büntetőjogi felelősségük terhe alatt tanúsítják a jegyzőkönyvbe foglaltak hitelességét.

1.7 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon hogy a törvény rendelje el: A szavazóköri jegyzőkönyvben szerepeljen kötelező

adatként a szavazókörbe érkezett üres szavazólapok száma, és a felhasználatlanul maradt szavazólapok száma. Amennyiben a felhasznált és a felhasználatlan szavazólapok számának összege meghaladná a szavazókörbe érkezett üres szavazólapok számát, az legyen elegendő ok az adott szavazókör eredményének megsemmisítésére, új szavazás elrendelésére.

1.8 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy a törvény rendelje el: A szavazólapok nehezen hamisítható, sorszámozott, különleges nyilvántartású okmányok.

1.9 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy amennyiben egy népszavazás során több kérdésre kell válaszolni, minden egyes kérdés szerepeljen önállóan, más-más színű szavazólapon.

1.10 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy a törvény tegye kötelezővé az átlátható urnák használatát.

1.11 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy a törvény tegye lehetetlenné a csaló szándékú többszörös szavazást, személyi irat, vagy a kéz megjelölésével, vagy egyéb hitelt érdemlő módon.

1.12 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy a törvény rendelje el: Az érdekelt felek kapjanak kötelezően – ne csak kérelmükre – egy-egy eredeti példányt a szavazóköri jegyzőkönyvből.

1.13 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy a szavazatok újraszámmlálása ne legyen a szavazóköri szavazatszámmláló bizottságok akaratának függvénye. Bármelyik érdekelt fél szavazat-újraszámmlálási kérelmének teljesítése legyen kötelező, akkor is ha az adott szavazókörben nem volt saját megbízottja, és akkor is ha az adott szavazatszámmláló bizottság tagjainak többsége ellenezné azt.

1.14 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy a törvény rendelje el: Az ellenőrző lap hiányzása legyen elegendő ok az adott szavazókör eredményének megsemmisítésére, és új szavazás elrendelésére.

1.15 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy a törvény rendelje el: A jegyzők büntetőjogi felelősséggel tartoznak a tárolásra lezártan eltett szavazólapok érintetlenségéért.

1.16 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy a választási irodák /helyi, kerületi, területi és országos/ legyenek

egyértelműen a választási bizottságoknak /helyi, kerületi, területi, országos/ alárendelve.

1.17 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon, hogy ne kelljen 90 nap után megsemmisíteni a szavazólapokat. Ügydöntő országos népszavazás esetén legyen a megőrzési idő 25 év, választások során pedig 5 év.

1.18 Szükségesnek tartja, hogy a népszavazásról szóló törvény ügydöntő népszavazás esetén tegye kötelezővé költségvetési források biztosítását a kezdeményezők számára, és kormányzat által kezdeményezett népszavazás esetén a szemben álló fél részére is. A tájékoztatást szolgáló közpénz teljes összege ne legyen kisebb, mint a népszavazás technikai lebonyolítása során keletkező költségek egyharmada.

1.19 Megállapítja, hogy a jelenlegi magyarországi társadalmi viszonyok közepette, melyeket leginkább a többpárti diktatúra fogalma közelít meg, a civil szféra egyetlen eszközzel rendelkezik ahhoz, hogy egy adott kérdést közbeszéd tárgyává tegyen: az ügydöntő népszavazással.

1.20 Szükségesnek tartja, hogy a népszavazásról szóló törvényben csökkentsék 25%-os részvételi arányra az érvényességi küszöböt.

1.21 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, azért, hogy a külföldön tartózkodó állampolgárok ne csak a nagykövetségeken, hanem a konzulátusokon és a külhoni magyar közösségi létesítményekben is gyakorolhassák választójogukat.

1.22 Szükségesnek tartja a Ve. módosítását, oly módon hogy az egész választási eljárást vegyék ki a belügyminisztérium fennhatósága alól.

1.23 Szükségesnek tartja a népszavazásról szóló törvény módosítását, hogy az tiltsa el tételesen a népszavazási folyamat bármilyen befolyásolásától a kormányt, az Országgyűlést és a köztársasági elnököt.

1.24 Tekintettel a kormány törvény és alkotmánysértő, a választópolgárokat súlyosan félretájékoztató kampányára, indokoltnak tartja a 2004. december 5-i népszavazás eredményének megsemmisítését, és a szavazás megismétlését.

A népszavazási kísérlet kétségbevonhatatlan hozadéka

Jóllehet a népszavazás nem bizonyult ügydöntőnek, és tragikus felhangú üzenete ellenére, a magyar állampolgárság visszaállítását kérő polgárok többségi szavazata mérföldkövé válik a magyar nemzet határok fölött átívelő egyesülésének útján. A december 5-i népszavazás mérföldkö jellege, megítélésünk szerint a következő eredményekből adódik:

- A népszavazás megteremtette valamennyi létező külhoni magyar politikai-érdekvédelmi és civil szervezet teljes egységét a magyar állampolgárság kérdésében. Ami fél évvel a népszavazás előtt még távoli illúzióknak tűnt, ma valóság: **a külhoni magyarok szervezetei egységesen követelik a magyar állampolgárság megszerzésének lehetőségét, anélkül, hogy ennek érdekében a jogos történelmi jussát visszaigénylő magyar embernek el kellene hagynia Magyarországi területén kívüli otthonát.** Különös jelentősége van annak, hogy a már EU tag Szlovákiában és Szlovéniában élő magyarok szervezetei, miként a kettős állampolgárságot egyelőre tiltó ukrainai magyarok szervezetei is, egy emberként kérik az általuk képviselt közösségek tagjai részére a magyar állampolgárságot. Fontos, jövőbemutató az a körülmény is, hogy a most megteremtődött egység egyazon ügy harcosaivá tesz olyan – amúgy élesen szemben álló – politikai feleket is, mint a KMKSZ és az UMSZ Kárpátalján, az MKP és az MFP Felvidéken, az RMDSZ és az MPSZ Erdélyben, vagy a VMSZ és a VMDP Délvidéken.

- A népszavazás a magyar nemzet határok fölött átívelő egységének újbóli megteremtését célzó folyamat tántoríthatatlan és visszafordíthatatlan harcosaivá tette a történelmi magyar keresztény egyházakat. Mind a katolikus, református, evangélikus és unitárius egyház, mind Magyarországon, mind külhonban az IGEN szavazatra biztatott. **Nincs püspöke a történelmi magyar keresztény egyháznak, aki ne hallatta volna szavát, és ne tette volna le példamutatóan voksát a külhoni magyarok magyar állampolgárságának visszaállítása mellett.**

- A népszavazásra feltett kérdés végigjárta a magyar állam valamennyi érintett és illetékes fórumát: az Országos Választási Bizottságot, az Országgyűlést, az Alkotmánybíróságot, a köztársasági elnök intézményét. A népszavazásra bocsátás előtt a magyar állam testületei kivétel nélkül kimondták: a kérdés ügydöntő népszavazásra bocsátható. Ha a külhoni magyarok magyar állampolgárságának

helyreállításáról a magyar nemzet politikai szereplői elkezdik majd a vitát, akkor nem lehet azzal érvelni, hogy az általunk kért megoldást akadályozná a Párizsi Békeszerződés, avagy az Európai Unió, netán a szomszédos államok. A népszavazásig vezető út immár megmászhatatlanul kimondta: *a külhoni magyarok magyar állampolgárságának – kérésükre – kedvezményes honosítással történő visszaállítása nem függ semmilyen külső erőtől, csupán és kizárólag a magyarországi politikai akaratától.*

Epilógus

Bármennyire furán hangzik, a kettős állampolgárság ügyében lebonyolított népszavazási kísérletnek vannak kétségszövegbevonhatatlan nyertesei is.

Legnagyobb nyertese Markó Béla és az általa vezetett Romániai Magyar Demokrata Szövetség /RMDSZ/. Amikor a két magyarországi kormánypárt vezetői 2004. november 2-án bejelentették, hogy a NEM-mel való szavazásra bíztatják Magyarországot polgárait, az RMDSZ elnöke egy fulmináns nyilatkozattal valósággal "földbe döngölte" őket, a külhoni magyarok magyar állampolgárságának ellenzőit. Nyilatkozatának kitűnő időzítésével, pozitív üzenetével és egészen rendkívüli erejű terjesztésével, az RMDSZ elnöke egy emberként pártja mögé állította az erdélyi magyarokat. Alig egy héttel a népszavazás előtt, a romániai parlamenti választásokon beérett a gyümölcs: az erdélyi magyarok nagyarányú részvétellel honorálták az RMDSZ elnökének kettős állampolgársági nyilatkozatát. Miközben szövetségese, a korábbi román kormánypárt ellenzékbe kényszerült, az RMDSZ egy látványos politikai fordulattal az új kormány tagjává vált, elnöke pedig meg sem állt a miniszterelnök-helyettesi bársonyszékig.

Második nyertese a népszavazási kísérletnek Kasza József és az általa vezetett Vajdasági Magyar Szövetség /VMSZ/.

A népszavazási kampány idején a VMSZ elnöke – nem utolsósorban a népszavazási IGEN-ek nyílt támogatásával – maga mellé állította a FIDESZ elnökét, aki a szerbiai helyhatósági választásokon személyesen kampányolt Kasza József és pártja mellett. Még olyan esetben is, mint történt az Zentán, ahol a VMSZ jelöltjének a kihívója maga is magyar, mi több a délvidéki Magyar Polgári Szövetség elnöke volt!? A FIDESZ elnökének teljes mellszélességű támogatása megmentette a VMSZ számára a szabadkai és a zentai polgármesteri székeket, és ekképp

enyhítette a párt katasztrofális választási vereségét: így "csak" felére csökkent a VMSZ által megszerzett polgármesteri székek száma.

A népszavazási kísérlet másnapján Kasza József bárdolatlan pocskondiázásba kezdett a népszavazás kezdeményezőjével szemben. A liberális túlsúlyú magyarországi média hetekig sztárolta az "egyenest" beszédű politikust, aki e váratlan népszerűségi hullámban egy szinte minden külhoni magyar párt és érdekképviseleti szervezet által megjelenéssel honorált tanácskozást hívott össze Szabadkára. A szabadkai tanácskozás ugyancsak hetekig közbeszéd tárgyát képezte. A tragikus üzenetű népszavazási kísérlet fölött kesergők sokasága hősként ünnepelte a VMSZ elnökének rendíthetetlen kiállását a kettős állampolgárság ügye mellett, holott a szabadkai értekezleten emellett már igen nyomatékosan foglalkoztak a magyar kormány fájdalomcsillapító szándékkal felajánlott milliárdjainak ügyével. A VMSZ egy hónappal korábbi siralmas, és az egész délvidéki magyar nemzeti közösséget hátrányosan érintő helyhatósági választási kudarcáról pedig immár szó sem esett.

Körülbelül ez idő tájt hozta nyilvánosságra a magyarországi statisztikai hivatal azt a döbbenetes adatot, mely szerint ma, alig tizenöt évvel a kommunizmus bukása után, a jóléti társadalom ígéretével építkező Magyarországon három millió ember, azaz minden harmadik magyar állampolgár létminimum alatt él. Ezt az adatot, amely a kormány számára minden bizonnyal jóval korábban rendelkezésére állt, végképp lerántja a leplet a Gyurcsány Ferenc miniszterelnök vezetésével a választópolgárok zsigereibe sulykolt, szociális vészhelyzettel való riogatásról. Elképzelhető, hogy azok a milliók, akiknek gond a mindennapi betevő falat előteremtése, szavazatukkal támogassanak egy olyan népszavazásra feltett kérdést, melyről kormányuk első embere nap mint nap azt üzeni, hogy ez esetben még szegényebbé válnak? Semmiképpen! Íme tehát egy újabb és minden kétséget kizáró bizonyíték annak, hogy 2004. december 5-én Magyarországon nem volt üggyöntő népszavazás, csupán egy, a kormány által elvetéltetett népszavazási kísérlet.

Ám volt és van e kísérletnek még egy megkerülhetetlen tanulsága. Ha Magyarországon nem lúgozták volna ki fél évszázad alatt az emberek tudatából szinte maradéktalanul a nemzeti öntudatot, a nemzet összetartozásának elemi érzését, akkor eredménytelen maradt volna a legmegátalkodottabb ellenpropaganda is. Így azonban be kell látnunk, hogy Magyarország népe eljutott a nemzethalál küszöbére. Híjával van

annak a közösségi önbecsülésnek, amely nemzetté tesz egy népet. Ezt az állapotot tudomásul lehet venni, de elfogadni nem, mondta ki februári ülésén a Magyarok Világszövetsége elnöksége, amikor Magyarország egész területét nemzeti missziós területté nyilvánította. El kell jutnunk településről-településre, utcáról-utára, házról-házra, és embertől-emberig, és hirdetnünk kell a magyar nemzet hozzájárulását az egyetemes emberiség szellemi- lelki gyarapodásához – áll az MVSZ elnökségének közleményében.

A Magyarok Világszövetsége mindeddig rendületlenül hirdette, hogy a globalizálódó világban mindennél fontosabb és vitathatatlanul elsőbbséget élvező stratégiai cél a magyar nemzet politikai egységének helyreállítása. A népszavazási kísérlet tanulságának birtokában, a magyarországi társadalom mély válságának ismeretében azonban lehet, hogy újra kell gondolnia a nemzetstratégiai feladatok sorrendjét.

A 2004. december 5-i népszavazási kísérlet legfontosabb következtetése azonban az, hogy Magyarországon a rendszerváltás távolról sem nevezhető befejezettnek. Nem csak azért, mert a Trianonban kegyetlenül szétszaggatott nemzet alapvető létkérdésére nem adta meg a választ, jóllehet a nemzet egységének a magyar állampolgárság visszaállításával történő helyreállítását a rendszerváltó Ellenzéki Kerekasztal is a folyamat fő feladatává tette. Amint az december 5-e után, a jogorvoslati eljárások lefolytatása során kiderül, a magyarországi rendszerváltás azért nem nevezhető távolról sem befejezettnek, mert a többpártrendszerre alapuló demokratikus jogállam legalapvetőbb eszközéről, a demokratikus választásokat szavatoló választási törvényéről kiderült, hogy teljességgel alkalmatlan demokratikus választások lebonyolítására. Ha ez sincs, akkor demokratikus jogállam sincs, és rendszerváltás sincs.

A Magyarok Világszövetsége, miként az egész magyarországi civil társadalom, ebben a helyzetben annyit tehet, hogy felkészül a választásokra, és felelős embereket delegál az ország 11.000 szavazóköreibe. Akár választásokra, akár népszavazásra kerüljön sor, a demokrácia iránt elkötelezett, tisztességes emberek "üdvserge" nélkül a kibontakozás el sem képzelhető.

Az MVSZ elnöksége úgy döntött, hogy egy egész évnyi türelmi időt szavaz meg a politikai pártok, az Országgyűlés részére. Amennyiben 2005. december 31-ig nem születne meg a magyar milliók által várva várt magyar állampolgársági törvény, akkor a Magyarok Világszövetsége fontolóra veszi egy újabb, ügyszóval népszavazás

kezdeményezését. Addig is mindenkinek azt üzeni: **Köszönjük! Folytatjuk!**

Ha pedig a magyarországi politikai osztály legalább annyit megtenne, hogy a szeretett és felbecsülhetetlen értékeket hordozó anyanyelvünk szabályai szerint átkeresztelné a Legfelsőbb Bíróságot Legfelső Bíróságra, akkor bizakodóbban gondolnánk a rendszerváltás egyszer mégiscsak megtörténő beteljesülésére.

Budapest, 2005. április 22-én

Patrubány Miklós,
a Magyarok Világszövetsége
elnöke

Levél az Országgyűlési képviselőknek
Az utolsó szó jogán, az utolsó napon

Tisztelt Képviselő Asszony!
Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlés tárgysorozatára emelte a belügyminiszter J/14114. számú, a 2004. december 5-i országos népszavazással kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról szóló jelentés, valamint az Országos Választási Bizottság elnökének J/14115. számú, az Országos Választási Bizottság beszámolója az Országgyűlésnek a december 5-i országos népszavazásról szóló jelentés vitáját és azok elfogadását.

Tekintettel arra, hogy az említett népszavazáson szavazásra bocsátott egyik kérdés kezdeményezője a Magyarok Világszövetsége, valamint attól a jó szándéktól vezényelve, hogy a T. Ház minél teljesebb körű tájékoztatást kaphasson döntéseinek meghozatala előtt, mellékelten, halványzöld papíron, elküldöm Önnek az MVSZ elnökségének azon 24 határozatát, amely azokat a tanulságokat összegzi, amelyeket szövetségünk a népszavazást megelőző előkészületek során, valamint a népszavazást követően, a jogorvoslati szakaszban szerzett.

Ugyancsak elküldök Önnek egy tizenhárom lapból álló mellékletet, amely négy esettanulmányt – *Az ellenőrző laptól - az urnazáró címkéig, Svájci szemmel, Hat lépés a semmibe, Káosz* – és egy összegző tanulmányt tartalmaz – *Csak akkor ...* címmel. Ezek a tanulmányok, ugyancsak a népszavazás kapcsán szerzett tapasztalatokat elemzik, és

láttelejét adják a jelenlegi magyar választási rendszer működőképességét súlyosan megkérdőjelező részeknek.

A két melléklet együttesen kifejezi azt az egyébként a népszavazási folyamat során mind a Legfelsőbb Bíróság elnöke, mind az igazságügyi miniszter, mind a belügyminiszter által több ízben nyilvánosan elismert tényt, mely szerint a választási eljárásról szóló törvény gyökeres reformja elodázhatatlan. A mellékelt dokumentumok rávilágítanak arra, hogy a Magyarok Világszövetségét milyen körülmények vezették annak a sarkalatos következtetésnek a levonására, mely szerint a népszavazásról szóló 1998. évi III. tv. több pontján sérti a Magyar Köztársaság alkotmányát, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. tv. pedig alkalmatlan arra, hogy Magyarországon demokratikus népszavazást, avagy demokratikus választásokat lehessen tartani.

Kérem, engedje meg, hogy az egész népszavazási folyamat, valamint a két jelentés kapcsán néhány összegző gondolatot kifejtsek.

- *Jogi kategóriát használva, valótlanságot állít az OVB-jelentés harmadik oldalának utolsó bekezdése, amely azt állítja, hogy a 2004. december 11-én meghozott OVB határozat ellen a Magyarok Világszövetsége 2 kifogást nyújtott volna be a Legfelsőbb Bírósághoz. A tényállás szerint az MVSZ egy kifogást nyújtott be, a másikat pedig egy magyar állampolgár tette.*

- *Nem felel meg a valóságnak az OVB-jelentés negyedik oldalán szereplő állítás, mely szerint az LB által elrendelt újbóli eredmény megállapítás az 1154 szavazóköri "hiánytalanul" megtörtént volna. A tények azt igazolják, hogy amint az az OVI vezetőjének hivatalos jelentéséből kiderült, legkevesebb 105 szavazóköri megtagadták a szavazatok újraszámolását.*

- *Manipulatívnak tartjuk az OVB-jelentésben a szavazati joggal rendelkező polgárok összlétszámához viszonyított arányok kiemelt közlését, mert ezeknek az adatoknak nincs jogi relevanciája, csupán politikai befolyásolásra alkalmasak, ami egy olyan szakmai testület részéről, mint az Országos Választási Bizottság teljességgel megengedhetetlen.*

- *Mindkét jelentés tartalmaz olyan kijelentéseket, amelyek maradéktalanul méltatják a választási szervek és tagjaik által végzett munkát. Nem kívánva senki érdemeit vitatni, és senkit érdemtelenül elmarasztalni, azt nem hallgathatjuk el, amit mindkét jelentés elhallgat, hogy a kevesebb, mint ezer újraszámolt szavazóköri közül 229-ben meg kellett változtatni a szavazás eredményét, ami 25%-os hibaarányt mutat*

a választási szervek működésében, és ami teljességgel elfogadhatatlan. Különösen ha arra emlékeztünk, hogy egy képviselői mandátum akár egyetlen szavazaton múlhat.

- *Aggályosnak tartjuk, hogy a T. Házban a jogorvoslati eljáráshoz fűződő alkotmányos alapjogát gyakorló Magyarok Világszövetségét és annak vezetőjét, súlyos, elmarasztaló hangnemű bírálattal illethették az Országgyűlés mikrofonjába szóló képviselők, frakcióvezetők és a belügyminiszter. Aggályos, hogy erre a nyilvánvaló jogsértésre nem figyelmeztette az illető személyeket az ülésvezető elnök. És aggályos mindez azért is, mert úgy hangozhatott el a bírálat nagy nyilvánosság előtt, hogy tudva levő volt: a bírált fél nem védekezhet, hiszen a T. Ház hatályban levő szabályzata, jelenlegi állapotában nem ad erre lehetőséget.*

- *Gyurcsány Ferenc miniszterelnök a népfelség gyakorlásától való távolmaradásra felhívása, mely a legnagyobb nézettségű-hallgatottságú pillanatban, a népszavazási kampány záró vitájában hangzott el – a demokrácia halála. Ha figyelembe vesszük, hogy a 2005. december 5-i népszavazás ügödöntő jellegének elmaradása elsősorban az alacsony részvételre vezethető vissza, akkor ez a megengedhetetlen kormányfői gesztus is a T. Ház számára elegendő kellene legyen, az ekképp megghiúsított népszavazás eredményének megsemmisítésére, és új népszavazás elrendelésére.*

Figyelmét megköszönve, abban a reményben búcsúzom, hogy eljön még az a pillanat, amikor a Magyar Országgyűlés egy országos népszavazás eredményének határozatba foglalása előtt meghallgatja a népszavazást kezdeményezők képviselőjének értékelését is, búcsúzom és maradok tisztelettel és szeretettel

Budapest, 2005. február 21.

Patrubány Miklós

*„Csak akkor születtek nagy dolgok,
Ha bátrak voltak, akik mertek
S ha százszor tudtak bátrak lenni,
Százszor bátrak és viharverték.”*

Ady Endre

Csak akkor ...

Kérdések és gondolatok a 2004. december 5-i népszavazásról és előzményeiről

Jóllehet hivatalos népszavazási eredmény még nincs, de vita, rágalom és szutyok annál több. Lássuk tehát, mi az, ami bennünket összeköt, és mi az, ami elválaszt?

1. Rossz volt a kérdésfeltevés? Nem lett volna szabad ebben a kérdésben népszavazást kezdeményezni!

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény preambuluma szerint: "Alkotmányos alapelv, hogy a hatalom birtokosa a nép. Hatalmát az Alkotmány keretei között, elsősorban választott képviselői útján gyakorolja. A demokratikus hatalomgyakorlás része, hogy az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében illetőleg a képviseleti döntések befolyásolásában vagy megváltoztatásában a nép közvetlenül, szavazás útján is részt vehessen. A Magyar Köztársaság Alkotmánya 28/B. § (1) bekezdése úgy szabályoz, hogy "Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet."

Hogy is szólt a kérdés? *"Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással - kérelmére - magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti "Magyar igazolvánnyal" vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja."*

Az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében, illetőleg a képviseleti döntések befolyásolásában vagy megváltoztatásában ...

Lehet azt mondani a feltett kérdésre, hogy nem tartozik az ország sorsát érintő legfontosabb ügyekhez? Vagy nem volt szükséges a képviseleti döntések, illetve azok hiányának a befolyásolása?

A népszavazást megelőző "méltatlan" kampány során hányszor és hányan ismerték el, hogy a rendszerváltást követő 14 év valamennyi kormánya elmulasztotta e nagyon fontos kérdés megoldását.

Elhangzott az is, hogy a kérdés megfogalmazása bonyolult, sok feltételt tartalmaz, nem egyértelmű stb. Az Alkotmánybíróság az 5/2004. (III. 2.) AB határozata szerint "Az adott esetben a kérdés megfogalmazása eleget tesz az egyértelműség nyelvtani követelményének." Megállapította továbbá, hogy az Országgyűlés el tudja dönteni mi a feladata: "kedvezményes honosításra vonatkozó szabályokat kell megalkotni és ezek a megalkotandó szabályok a Magyarországhoz való szorosabb kötődés ellenőrzésére, a "Magyar igazolvány" megadására meghatározott feltételekre építhetnek, vagy más módot is megállapíthatnak. **Az Országgyűlés számára, tehát a jogalkotás feladata érthető.** A kérdés nem korlátozza az Országgyűlést abban sem, hogy a megalkotandó új szabályban a jelenlegi honosítási feltételekhez viszonyítva további kedvezményt határozzon meg."

Érthetetlen, hogy miután az arra hivatott szerv - az Alkotmánybíróság - nem talál kifogást a kérdésfeltevésben, miért támadta azt a népszavazást megelőző kampány során minden párt, függetlenül attól, hogy kormányon van, vagy ellenzékben?!

2. Ártott-e a kérdésfeltevés a kettős állampolgárság ügyének?

Tizenöt évig agyonhallgatták, senki nem akarta megoldani. Többé nem lehet félretolni. Jelentős abból a szempontból is, hogy az Alkotmánybíróság már hivatkozott határozatában kimondta: "minden állam saját joga szerint határozza meg, hogy kik az ő állampolgárai."

Megállapította tovább, hogy "nincs szó az állampolgárságnak ... a kollektív visszaszerzéséről, a békeszerződéssel ellentétes jogszabály megalkotásáról." "Megállapítható tehát, hogy a kérdés nem szól nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről, illetve a kötelezettséget tartalmazó törvény tartalmáról, az esetleges eredményes népszavazás pedig nem teremtené olyan helyzetet, amelyben nemzetközi szerződést kellene felmondani, illetve tartalmát megváltoztatni."

Nem nyert-e tehát az Országgyűlés és annak valamennyi pártja, képviselője, hogy **a jövőben nem kell egymással vitát és harcot**

folytatni a nemzetközi szerződésbe ütközés kérdéséről? Vagy talán éppen itt van az egyik probléma, hogy nem lehet tovább hárítani?

3. Mik voltak az előzmények?

A Magyarok IV. Világkongresszusa 1996. májusában határozatba foglalta, hogy a magyar állampolgárságot még Magyarország EU-csatlakozása előtt alanyi jogon meg kell adni minden külhonban élő magyarnak, aki arra igényt tart, mert ellenkező esetben Magyarország EU csatlakozását követően újból vasfüggöny választhat el magyart a magyartól.

- Ezt követően az MVSZ alapszabályának első feladatává tette a kettős állampolgárság ügyét.

- Már **1998. tavaszán** választmányi határozat keretében kérte a külhonban élő magyarok magyar állampolgárságának alanyi jogon, kérelmükre történő visszaállítását. Ezt az indítványt a Horn-kormány söpörte le indulatosan az asztalról.

- Az MVSZ ekkor megvizsgáltatta a kettős és a többes állampolgárság kérdésének nemzetközi szabályozását. Az összehasonlító tanulmányokat, amelyek meglévő európai egyezményeket és egyes országok joggyakorlatát ismertették a Magyar Kisebbség című nemzetpolitikai szemle 400 oldalas összevont számában kiadta.

(Ezt a tanulmánykötetet **1999. őszén** ingyen megküldte az Országgyűlés minden tagjának, és jutott belőle a kormány minden miniszterének, államtitkárnak, helyettes államtitkárnak, valamennyi határon túli magyar párt vezetőjének.)

- **1998-99-ben** több hónapon keresztül zajló társadalmi vitát kezdeményezett az MVSZ, amelynek keretében több mint 200 vitairat született, erdélyi és magyarországi politikusok, közéleti emberek tollából. A vitaanyagot feldolgozva az MVSZ megállapította, hogy a kettős állampolgárság kérdéskörének két kényes pontja van: a külföldön élő magyar állampolgárok szavazati joga, illetve esetleges Magyarországra történő letelepedésük. Az első kérdésben jól érzékelhető volt a magyar politikai pártok ellenállása. A második kérdésben jobboldalról a történelmi magyar területek kiürülésének veszélyeit, baloldaltól pedig a magyar szociális ellátórendszer veszélyeztetettségét emlegették. Az MVSZ ekkor dolgozta ki, a brit

állampolgársági modellből kiindulva, a maga kompromisszumos javaslatát: a külhoni magyar állampolgárság fogalmát. Az erre vonatkozó tanulmányt **1999. őszén** eljuttatta az Országgyűlés minden tagjának, és bemutatta az EBESZ bécsi felülvizsgálati konferenciáján.

- Miután **2000. májusában** a Magyarok V. Világkongresszusa a külhoni magyar állampolgárság jogintézményét a geopolitikai adottságokat messzemenően figyelembevevő, és a magyar nemzet határmódosítások nélküli békés egyesítését lehetővé tevő legfontosabb eszköznek nevezte, az MVSZ kidolgozta a külhoni magyar állampolgárság jogintézményét megeremtő törvény tervezetét.

- Ezt **2000. augusztus 18-án** ünnepélyes gesztussal átadta az ország legfőbb közjogi méltóságainak és az igazságügyi miniszternek. Magyarország miniszterelnöke ugyan továbbította a törvény tervezetét a határon túli magyar pártok vezetőinek, ám sem ők, sem a MÁÉRT, sem az Országgyűlés, sem a kormány nem tárgyalta az elkövetkező években a kettős állampolgárság kérdését. Magyarország a státusz-törvény útját választotta.

- Az MVSZ azután tette újból közbeszéd tárgyává a kettős állampolgárság kérdését, miután **2003. tavaszán** a státusz-törvényt megfosztották lényegétől, népszavazás döntött Magyarország EU csatlakozásáról és a vízumkötelezettség bevezetése elkerülhetetlenné vált több szomszédos állam polgáraival szemben. Még ekkor is - miután az, amitől a Magyarok Világkongresszusa már 1996-ban óvott, bekövetkezett - az MVSZ három rendbeli levelet írt a magyar politikai osztály vezetőinek, arra kérve a pártokat, az Országgyűlést, a kormányt és a köztársasági elnököt, hogy módosítsák az Állampolgársági törvényt és tegyék lehetővé a külhoni magyarok kedvezményes honosítását, Magyarországra való áttelepülésük nélkül is.

Az MVSZ csak ekkor – miután **2003 tavaszán-nyarán** írott levelei válasz nélkül maradtak, és miután nyolc év alatt kimerítette a politikai osztály befolyásolásának minden eszközét – fordult utolsó megoldásként az ügydöntő országos népszavazás eszközhöz, melyet az MVSZ elnöksége **2003. augusztus 18-án** - a Szövetség fennállásának 65. évfordulóján - kezdeményezett.

4. Miért lett pont 2004. december 5. a népszavazás napja?

Televízióban, rádióban neves politológusok vetik fel, hogy milyen rossz volt ez az időpont, eltereli a figyelmet a hazai költségvetési törvény vitájáról, a romló gazdasági helyzetről, sőt gyanús az is, hogy túl közel volt a romániai választás és a népszavazás időpontja egymáshoz! Csak vissza kellene idézni az elmúlt időszak eseményeit időrendi sorrendben, és azonnal kiderülne, hogy a szinte naponta látott riportereink, politológusaink mennyire nem tájékozottak, illetve, hogy viszik félre a közvélemény figyelmét.

- A Magyarok Világszövetsége **2003. augusztus 18-án** döntött úgy, hogy elindítja a népszavazás ügyét.
- A hatályos törvényi szabályozás szerint a felteendő kérdést **először az OVB** vizsgálja meg. Itt **2003. szeptember 18-án 7:00** arányban úgy döntött a testület, hogy minden rendben van.
- Az **OVB határozata ellen jogorvoslattal** lehet fordulni az Alkotmánybírósághoz, ez a törvényes határidőn belül - mely 15 nap -, még **2003. októberében** meg is történt.
- Az **Alkotmánybíróság 2004. március 2-án** hozta meg döntését, mely után indulhatott az aláírások gyűjtése.
- Az **MVSZ** a törvényes határidő elteltével, **2004. július 2-án adta át az OVB-nek** a 320.498 aláírást tartalmazó nyomtatványokat, ahol ezt követően **augusztus 16-ig tartott az aláírások hitelesítése.**
- Az **Országgyűlés 2004. szeptember 13-án** hozott határozatával fogadta el a feltett kérdést és rendelte el az ügydöntő országos népszavazást. Ez ellen ismét jogorvoslattal élt négy indítványozó (feltehetően nem az MVSZ részéről).
- Újra az Alkotmánybíróság határozata következett. Végül **2004. október 26-án** hozott határozatával az **Alkotmánybíróság "zöld utat nyitott"** a népszavazásnak.
- Időközben ugyanezen utat járta végig a Munkáspárt népszavazási kezdeményezése is, mely az ún. **kórháztörvényről** szólt. Mivel ez a kezdeményezés már elejétől fogva "lépéselőnyben" volt, a **köztársasági elnöknek** ekkor még valóban érdemi lehetősége nyílt arra, hogy a népszavazás napjáról döntsön. Ezt **2004. december 5-én** határozta meg. Majd az Alkotmánybíróság október 26-i határozatát követően - mivel a törvény lehetőséget adott rá - a **köztársasági elnök** a második, a

kettős állampolgárságról szóló népszavazási kérdést is **2004. december 5-re tűzte ki.**

Elképzelhető, hogy ennyi - törvényben meghatározott - szervezet eljárását, a határidőket előrelátóan bárki befolyásolhatta?

5. Mennyibe került?

Az MVSZ azzal sem törődött, hogy milyen sok pénzt vesz ki az adófizetők zsebéből? Az Országgyűlés határozata szerint egy népszavazás kb. 3 milliárd forintba, két népszavazás pedig közel a duplájába kerül. A két referendum egy napon tartása, viszont költségkímélést jelent, hiszen az együtt tartott népszavazás alig haladja meg az egy kérdésre tervezett kiadásokat. Így a 3 milliárd kiadás már adott volt a Munkáspárt által kezdeményezett népszavazás kitűzését követően.

Miért varrja mindenki a teljes költségkihatást az MVSZ "nyakába"?

6. Mi a népszavazás eredménye?

Jóllehet, még nincs végeredmény, ám ha az végül is nem változik a jelenlegiekhez képest, és ha a törvényi szabályokat nézzük, a népszavazás nem hozott eredményt. Vannak azonban számszerű eredmények és ennél sokkal jelentősebb az egyéb eredmény!

A **számszerű eredmények** közül kiemelkedik az, hogy a kormánykoalíció pénzt, fáradságot nem kímélő, riogató, valótlanságokat állító kampánya ellenére a közel 11.000 szavazókörből **csak 373 helyen** győzött a **NEM - NEM. Tehát az egyértelműen két NEM-re buzdító kampány abszolút vereséget szenvedett!** Az **IGEN - IGEN** szavazatokkal zárt szavazókörök száma meghaladta az **5.500-at**, mintegy 4.400 szavazókörben pedig az **IGEN - NEM** arány alakult ki.

Az egyéb eredmény: Egyértelműen kiderült, hogy az 1997. évi C. törvény (Ve.) szerint nem lehet demokratikus választást, sem demokratikus népszavazást tartani Magyarországon.

• Az **OVB** gyakorlatilag **semmilyen hatáskörrel nem rendelkezik**, állásfoglalása szerint nem értelmezheti a választási eljárás

alapelveit sem. Állásfoglalást adhat ki a választással kapcsolatos jogszabályok egységes értelmezésére és az egységes joggyakorlat kialakítására, s ezen állásfoglalás ellen jogorvoslatnak helye nincs.

- **Nincsenek szabályok a kampány megsértőivel szemben** való eljárásra és szankcionálásra vonatkozóan. Így az OVB nem állapította meg a kormány kampánysértő tevékenységét, szemben a Fővárosi Választási Bizottság döntésével, mely kimondta a választási alapelvekre, valamint az Alkotmánybíróság 52/1997. (X. 14.) határozatára hivatkozva, hogy a kormány nem folytathat kampányt népszavazás idején. A hivatkozott határozat szerint: "kötelező ügydöntő népszavazás kezdeményezés automatikusan a képviseleti szerv fölé helyezi a közvetlen hatalomgyakorlást, tehát az Országgyűlés és a népszavazásban érintett szervek, végrehajtói szerepbe kerülnek, és egyben kötelezettségüké válik az, hogy a közvetlen hatalomgyakorlás eljárását ne fenyegetse senki, egészen az eredményes népszavazásig."

- **Nincs szabályozva a népszavazást kezdeményező szervek részére nyújtandó támogatás mikéntje.** Amíg a kormány szabálytalanul, közpénzen milliókat költött a kampánynak nevezett riogatásra, addig a kezdeményezők nem kaptak egy fillért sem. *Az MVSZ egyébként 2001. évtől egyetlen fillér költségvetési támogatásban sem részesül.* Ezt bárki megnézheti az éves költségvetési törvényekben.

- **A Ve. jogorvoslati rendszere áttekinthetetlen, értelmezhetetlen és végrehajthatatlan.** Nemcsak a választópolgárok nem tudják értelmezni, de a választási szervek sem. Az MVSZ a népszavazást követően az ország 20 Területi Választási Bizottságához nyújtott be kifogást, melyre a válaszok annyi változatot tartalmaztak, ahány választási bizottság határozatot hozott. A Fővárosi Választási Bizottság - határozatképtelenség miatt - még akkor sem tudott döntést hozni, amikor a Legfelsőbb Bíróság az OVB eredményt megállapító döntését megsemmisítette. A szavazatszámoló bizottságok a szavazatok újraszámolásának feladatát szintén változóan értelmezték. Legjellemzőbb az az állásfoglalás volt, hogy a **bizottságok tagjai szavaztak arról, akarnak-e újraszámolni.** Így a kezdeményező által delegált tag az esetek nagy többségében kisebbségben maradt. Ez az eljárási rend feltehetően egyedülálló Európában, sőt megköszönhető, hogy a világon sincs több ilyen.

- **A népszavazás eredményének megtámadását** az MVSZ elnöke magánkezdeményezésének tekintik, még közvélemény kutatást is folytattak erről a kérdéssel egyes magán televíziók. Érthetetlen, miért

ítélik el azt, ha valaki alkotmányos alapjogával élve, jogorvoslati eljárást kezdeményezne, ha a jogszabályok azt lehetővé tennék. A december 5-i népszavazásnál az MVSZ megpróbált élni a lehetőségekkel, és kiderült, hogy ezen a téren **teljes a KÁOSZ!**

- **Az Alkotmány 57. § (5) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti.** A jogorvoslati jogot - a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan - a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.

- **Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikke** szerint: "Bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségében eljáró személyek sértették meg."

- **A Ve. jogorvoslati jog gyakorlására biztosított határidők szintén végrehajthatatlanok.** Ez vonatkozik a választási szervekre és a Legfelsőbb Bíróságra (LB) is. Az LB elnöke el is mondta, hogy a törvényben az LB-nek biztosított 24 órás határidő nem teszi lehetővé a megalapozott döntést.

Az Országgyűlés valamennyi tagjának le kellene vonnia a következtetést a népszavazás lebonyolításának procedúrájából. Hiszen sosem tudhatják, hogy a négy éves választási ciklusoknál ki kerül ki győztesként, így tehát **mindenki érdeke lenne egy végrehajtható, átlátható, megfelelő jogokat biztosító, a kötelezettségek megszegőivel szemben következetesen fellépő választási eljárásról szóló törvény.**

7. Zárszó

A népszavazási törvény jogorvoslatot szabályozó paragrafusai bárkinek lehetőséget nyújtanak arra, hogy kifogással éljen bármely intézkedés ellen, így az Országos Választási Bizottság és az Országgyűlés határozata ellen is. Különösen figyelemreméltó, hogy az összegyűjtött aláírások hitelesítését követően meghozott, kötelező országgyűlési határozat ellen is van bárkinek jogorvoslati lehetősége. Semmiféle bizonyítékot sem kell bemutatnia, és érintettségét sem kell bizonyítania! Ráadásul a törvény az illető nevét, valamint jogorvoslati indokait is rejtve tartja! A jogorvoslati kérelem elbírálásra a törvény *nem szab időhatárt* az Alkotmánybíróságnak. *Így rendelkezik a népszavazási törvény!* (1998. évi III. törvény)

Ezzel szemben a választási eljárásról szóló törvény a népszavazás lebonyolítását úgy szabályozza, hogy a szavazatszámoló bizottságok nagyon fontos, precíz munkát igénylő, számos tévedésre lehetőséget adó feszített tempójú számolását és eredménymegállapító döntését szinte lehetetlen megtámadni. Még a népszavazás kezdeményezőjének sem. A kifogást pedig, mint már fentebb említettük nem is biztos, hogy elbírálják, mert a jogorvoslattal támadott bizottság saját maga szavaz arról, hogy van-e helye jogorvoslatnak. A jogorvoslati kérelem elbírálásához a törvény *24 órási időhatárt* szab a Legfelsőbb Bíróságnak. *Így rendelkezik a választási eljárásról szóló törvény!* (1997. évi C. törvény)

E két törvény rendelkezéseinek egybevetése megmutatja, hogyan érvényesülhet ma Magyarországon a népfelség, és egyben megadja a mai magyar demokrácia teljes és hiteles láttelejét.

*Ezekkel a gondolatokkal kívánok valamennyiünknek
áldott Karácsonyt és egy jóra-vivő új esztendőt.*

Budapest, 2004. december 23-án

Patrubány Miklós

Alkotmány- és törvénysértések árjában

A semmibe vett népfelség
A választási eljárás visszasságai